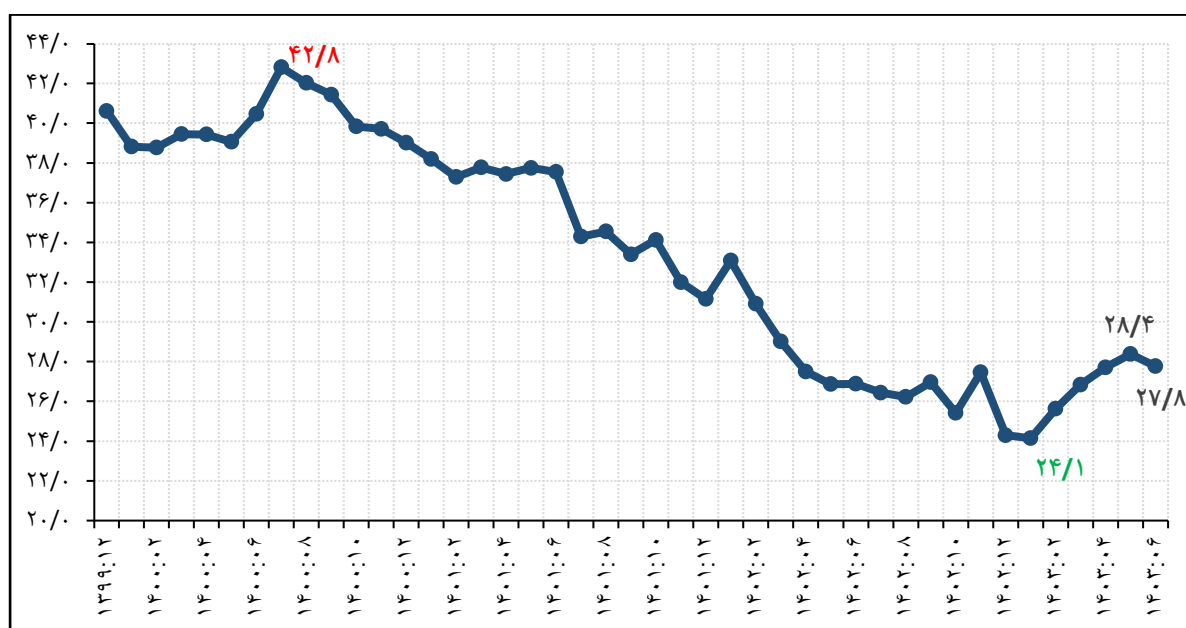

" تحولات کل‌های پولی در شهریور سال ۱۴۰۳ "

➤ **نقدینگی:** حجم نقدینگی در شهریور سال ۱۴۰۳ به رقم ۹۰۷۰۵/۱ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به پایان سال ۱۴۰۲ معادل ۱۵/۱ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین، نرخ رشد دوازده‌ماهه نقدینگی در شهریور سال ۱۴۰۳ معادل ۲۷/۸ درصد بوده است که در مقایسه با نرخ رشد دوره مشابه در شهریور سال ۱۴۰۲ (۲۶/۹ درصد) به میزان ۰/۹ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. بررسی رشد دوازده‌ماهه نقدینگی در سال جاری حاکی از روند افزایشی این متغیر در ماه‌های خرداد، تیر و مرداد می‌باشد؛ بطوریکه این متغیر در ماه‌های مذکور به ترتیب ارقام ۲۶/۸، ۲۷/۷ و ۲۸/۴ درصد را به ثبت رسانده بود. علی‌ایحال، ملاحظه می‌گردد که در شهریور ماه رشد نقدینگی مجدداً در مسیر نزولی قرار گرفته و به رقم ۲۷/۸ درصد رسیده است. لازم به توضیح است، افزایش رشد نقدینگی عمدتاً به دلیل تأمین مالی دولت از طریق انتشار اوراق بدهی دولت در ماه‌های ابتدایی سال ۱۴۰۳ در مقایسه با مقطع مشابه سال گذشته بوده است. در همین رابطه، انتظار می‌رود به دنبال هماهنگی‌های لازم میان دولت و بانک مرکزی و همینطور اقدامات و برنامه‌های بانک مرکزی روند رشد نقدینگی در نیمه دوم سال اصلاح شود.

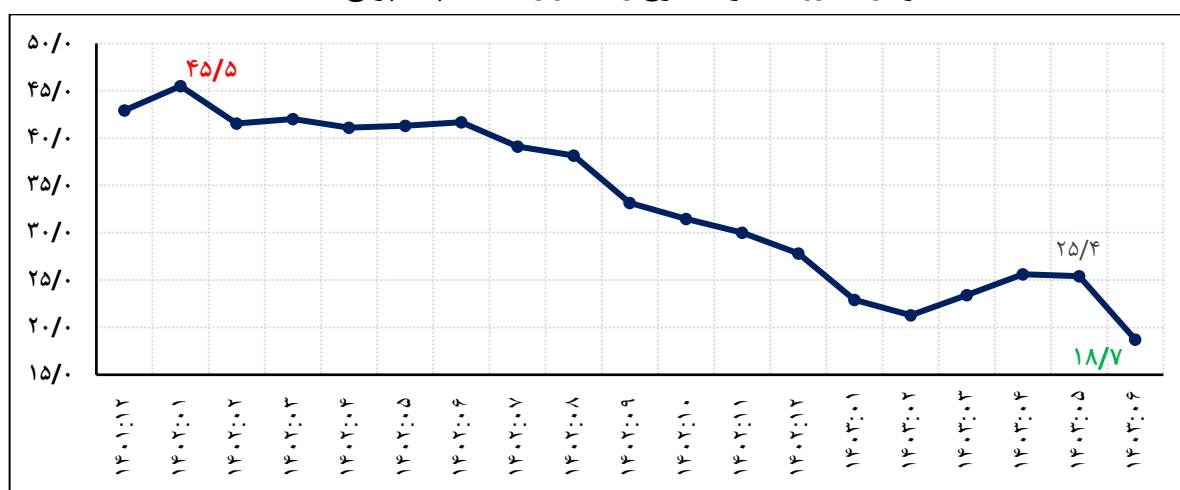
نمودار ۱- روند تحولات نرخ رشد دوازده ماهه نقدینگی (درصد)

➤ **پایه پولی:** پایه پولی در شهریور سال ۱۴۰۳، رقم ۱۱۵۴۱/۵ هزار میلیارد ریال را به ثبت رساند. بر این اساس، رشد دوازده‌ماهه پایه پولی در شهریور ۱۴۰۳ به رقم ۱۸/۷ درصد رسید که در مقایسه با رقم مشابه در شهریور سال ۱۴۰۲ (۴۱/۷ درصد) به میزان ۲۳/۰ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین، پایه پولی در شهریور ماه سال ۱۴۰۳ نسبت به پایان سال گذشته رشدی معادل ۵/۷ درصد را تجربه نمود. لازم به توضیح است که در یک ماهه شهریور ۱۴۰۳، پایه پولی به میزان ۲/۵ درصد کاهش یافته که دلیل اصلی این امر، کاهش اضافه برداشت بانکها و موسسات اعتباری (متاثر از آزادسازی بخشی از سپرده قانونی بانکها و موسسات اعتباری جهت پرداخت تسهیلات قرض الحسنه ازدواج و فرزندآوری) بوده است.

- با توجه به تکلیف مجمع عمومی سال ۱۴۰۱ بانک مرکزی مبنی بر تسعیر دارایی‌های ارزی (با توجه به کیفیت آنها) و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲، صورت وضعیت دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مرکزی در پایان سال مذکور مورد بازنگری و تعدیل قرار گرفت. علاوه بر این، براساس دستورالعمل تهیه آمارهای پولی و مالی صندوق بین‌المللی پول (MFSMCG, ۲۰۱۶) و با در نظر گرفتن اصل قلمروی اقتصادی، طبقه‌بندی اجزای پایه پولی در راستای انطباق بیشتر با استانداردهای بین‌المللی مورد بازبینی قرار گرفت.
- در شش ماهه منتهی به شهریور سال ۱۴۰۳، خالص داراییهای خارجی بانک مرکزی مهمترین عامل فزاینده رشد پایه پولی بوده است و سهمی فزاینده معادل ۲۹/۰ واحد درصد در رشد شش ماهه پایه پولی داشته است. عامل اصلی افزایش خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی در سال جاری افزایش نرخ تسعیر بوده است.
- در شهریورماه سال ۱۴۰۳ نسبت به پایان سال ۱۴۰۲، خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی سهمی معادل ۸/۳ واحد درصد در رشد ۵/۷ درصدی پایه پولی در دوره مذکور داشته است. لازم به ذکر است، افزایش خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی عمدتاً به دلیل کاهش سپرده‌های دولت نزد بانک مرکزی بوده است.
- مهمترین عامل کاهنده رشد پایه پولی در پایان شهریور ماه سال ۱۴۰۳ نسبت به پایان سال ۱۴۰۲، مطالبات بانک مرکزی از بانکها با سهمی معادل ۱۷/۰- واحد درصد بوده است. عامل اصلی کاهش بدهی بانکها به بانک مرکزی کاهش اضافه برداشت بانکها و موسسات اعتباری در پایان نیمه اول سال ۱۴۰۳ بوده است.
- دیگر عامل کاهنده رشد پایه پولی در شش ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۳ خالص سایر اقلام بانک مرکزی با سهمی معادل ۱۴/۶- واحد درصد بوده است.

نمودار ۲- روند تحولات نرخ رشد دوازده ماهه پایه پولی (درصد)

- لازم به اشاره است ضریب فزاینده نقدینگی نیز در پایان شهریورماه ۱۴۰۳ نسبت به پایان سال ۱۴۰۲، معادل ۹/۰ درصد افزایش یافت و به رقم ۷/۸۵۹ رسید.